

El cul del rei

ALBERT SÁNCHEZ PIÑOL

Un dia, Lluís XIV, el rei Sol, va aparèixer en públic en un estat lamentable. Caminava cargolant les cames, l'expressió adolorida. Versalles s'esgarrija. Què li passa al rei? Centenars de cortesans van abordar el metge de la cort, en públic i en privat, per interessar-se per la salut del rei. El metge no en sabia res. Lluís no en volia parlar.

Però els dolors eren tan atroços i constants que el rei va confessar-se al metge. L'endemà tot Versalles, tot França i tot el món ja ho sabien: el rei tenia un gra al cul, gran com una cirera. Així s'entenia aquella manera de caminar, més pròpia d'un titella que de l'amo de l'univers, el rostre tens i compungit. El gra es va convertir en una qüestió d'Estat. En l'operació quirúrgica, delicadíssima, s'hi jugava la vida del malalt. Ningú envejava els metges. Lluís XIV era, literalment, físicament, un home podrit. Endrapava com un animal, tant que es retirava fins a deu vegades al dia al *garde-robe*. La seva halitosi era insuportable. Pobres amants.

El rei va ser operat el 18 de novembre del 1686. (Queda com una anècdota, trivial, que abans de practicar l'operació els cirurgians l'assagessin amb uns quants desgraciats que patien del mateix mal, i que van treure dels pitjors hospicis de París.) Se'n van sortir. Lluís va recuperar la salut, els cortesans van tenir l'ocasió de felicitar-lo i el palau va tornar a la normalitat. El fet extraordinari és que poc després Versalles va patir una curiosa epidèmia: fins a trenta cortesans van visitar els metges, entre contorsions i amb cara de retrenyiment, al·legant que els atacava la mateixa malaltia. No tenien res.

Il·lustració:
Guillem Cifré

Afortunadament, en tres-cents anys la societat i el poder (i els metges!) han canviat molt. Recordo, per exemple, que a la universitat vaig participar en una *mani* on el lema de la pancarta era "El pòlip de Ronald Reagan també té dret a la vida. No l'extirpeu!". Però de debò l'esperit de Versalles és mort? Cada dia estic més convençut que no.

Reemplacin els cortesans per polítics i el rei Sol per un concepte més abstracte, com *opinió*

pública. Es dirà que això és bo, perquè avui els polítics-cortesans ja no busquen sotmetre's a un autòcrata sinó servir el poble. Però si ho mirembé, els cortesans no estaven tan atents a la voluntat del rei com a la seva volubilitat.

Tots els polítics governen a cop d'enquesta. Si el nombre de sobiranistes augmenta un 5%, o el sentiment ecologista baixa un 6%, els polítics tendiran a ser un 5% més sobiranistes i un 6%

S
O
P
I
N
I
O
N
S

Pedrolo, tots els trucs

EMILI TEIXIDOR

L'edició de Jordi Coca a Edicions 62 de *Vint-i-vuit contes*, de Manuel de Pedrolo, ha estat saludada per la crítica com el retorn de Pedrolo. I aquest retorn indica una anormalitat, perquè en una literatura o, si voleu, un mercat i un públic lector com cal, la presència de Pedrolo i altres autors com ell hauria de ser constant, en edicions de butxaca i en estudis i aproximacions sense buits com els que tothom lamenta. L'autor d'un clàssic de la literatura juvenil com *El mecanoscrit del segon origen* o d'una peça teatral com *Homes i No* no hauria de patir aquests eclipsis.

En vida, Pedrolo era conegut i reconegut com un antifranquista

del morro fort, i se'l va classificar com a representant del gènere policíac i de l'absurd, sobretot en els gèneres de novel·la i teatre. Era popular i a la revista *Oriflama* —una aventura de revista per a joves que algun dia s'haurà d'explicar i preguntar-nos per què ara, en democràcia, no n'hi ha cap— vam fer un còmic amb l'Enric Sió en què Pedrolo era l'heroi detectiu i hi sortia caricaturitzat amb el nom de *Pedrolo, tots els trucs*, fent referència a la seva fama com a escriptor policíac i coneixedor de totes les tècniques narratives, punts de vista, mètodes experimentalistes, provatures, etcètera. Amb un grup d'alumnes del batxillerat d'aquell temps, any 1973-74, vaig anar a visitar l'escriptor i la con-

versa va sortir en un volum titulat *Quinze són quinze*, publicat per l'editorial Laia, on treballàvem l'Alfons Carles Comín, en Josep Verdura i en Nani Riera —una altra aventura per explicar—, i on s'aplegaven contes i entrevistes amb quinze escriptors, Foix, Benguerel, Oliver, Espriu, Rodoreda, Sarsanedas, Pla, Villalonga, Folch, Ferran de Pol, Capmany, Espinàs, Calders i Martí i Pol.

En Pedrolo ens va dir que la motivació general de la seva obra era denunciar situacions injustes en la societat i que més que exagerar el que feia era transformar, provocant sovint situacions còmiques o absurdes que eren un motiu secundari d'aquesta exageració. Ens

va confessar, també, que li agradaven les novel·les de lladres i serenos i no sempre per motius *policíacs*. Creia que un autor ha d'escriure de tot—teatre, novel·la, poesia— però que la seva especialitat era la novel·la. "Un autor que s'identifica amb un estil limita les seves possibilitats", ens va dir, i va afegir que l'interessava d'aconseguir, dins del possible, una mena de totalitat narrativa que obrís contínuament, en lloc de tancar o de limitar. I que els autors que destacaria i que ens recomanava eren, sobretot, James Joyce, Franz Kafka i Marcel Proust, i que l'obra que més l'havia impressionat era *Ulisses*, de Joyce. Benvinguts aquests vint-i-vuit contes que ens tornen un Pedrolo que no hauríem de deixar mai.*